शान्ति नायक भगवान बुद्धया

श्री चरण पादुका थ्वया छापाः पौभाः

(संक्षिप्त विवरण)

च्वमि
पं. हेमराज शाक्य

प्रकाशिका
डा. रञ्जना बज्राचार्य
नन्दिशाल विहार
नक्साल ।

शान्ति नायक भगवान बुद्धया

श्री चरण पादुका थ्वया छपा: पौभा:

(संक्षिप्त विवरण)

च्वमि

पं. हेमराज शाक्य

प्रकाशिका

डा. रञ्जना बज्राचार्य

नन्दिशाल विहार

नक्साल ।

बुद्धगया स्थित बुद्धया श्री चरण पावुकाया संस्मरण पौभाः

श्री चरण पादुका स्तुती

चक्र सुलक्षण भूषितपादं अंकुस शक्ति विराजित पादं ।
नाग यक्षगण वन्दित पादं तं नमामि दशबल वर पादं ॥
भासकराद्युतिराजित पादं देव दानवगण वन्दित पादं ।
सर्व देवगण वन्दित पादं तं नमामि दशबल वर पादं ॥

⌘

एकपाद तला क्रान्त महीमण्डल तले स्थित
ब्रम्हाण्ड शिखराक्रान्त महीमण्डल तले स्थितः

⌘

सर्व गुणाकर लोक विशुद्धो
वन्दमि गौतम श्री मुनि पादौ ॥

⌘

नेत्रं पवित्रं यदि शुद्ध रुपम्
कर्ण पवित्रं यदि धर्म शव्दम्
वाक्यं पवित्रं यदि सत्य वाक्यम्
हस्तं पवित्रं यदि दान शिल्पम्
पादं पवित्रं यदि तीर्थ गम्यम्
चित्तं पवित्रं यदि बोधिचित्तम्

समर्पण

शान्ति नायक भगवान बुद्धं लोकहितया निम्तिं
श्रावक, महायान, वज्रयान सम्बन्धी धर्मचक्र
प्रवर्तन यायेत बुद्ध चरित्र क्यना बिज्यागु
सम्पूर्ण लोक धातुस विचरण याना
बिज्यागु उगु सम्पूर्ण पवित्र पुण्य
क्षेत्रयात लुमंका श्रद्धाभक्ति
निश्चय तया दर्शन, स्पर्शन,
चिन्तन याना वंपिं अपिं
सकल श्रद्धालु प्रातः
स्मरणीय पूर्वाचार्य
पिनिगु लागी प्रस्तुत
पुस्तक समर्पण
यानाच्वना ।
अस्तु ।

पिकाम्हपाखें

झीगु नेपाः देः छगू अद्वितीय कलाकृतिया प्रतीक बाहा, बहि देगः एवं पुरातात्विक अवशेषं परिपूर्ण जुया च्वंगु देः खः । आकार कथं छगू प्रकारं चिकिचा धंगु देः जूसां नं थन च्वंगु थी थी न्हय्गू स्थानत विश्वसम्पदा सूची दुथ्याना च्वंगु दु । थ्वहे वर्षे एशिया महाद्वीपया ज्योति भगवान बुद्धया जन्मस्थल लुम्बिनीनं विश्वसम्पदाया सूची समावेश जुइ धुंकूगु दु । गुगुकि झी सम्पूर्ण बौद्धतय निम्ति छगू तःधंगु हर्ष व गौरवया खँ खः । थौंकन्हे ला अफ झीसं वसपोलयागु उपदेश, ज्ञान व दर्शन आदि व्वनेगु, थुइकेगु अति हे आवश्यक खने दु । गुकियाना झीगु समाजय् सुख शान्ति व समृद्धि कायम जुइ ।

भगवान बुद्धं याना बिज्यागु त्याग, तपस्या व महान उपकारी कार्यया गुणानुस्मरण रुपे झीसं न्हापानिसें विभिन्न चैत्य, देगः, बाहाः, बहि आदि प्रतिस्थापना याना भक्तिभावं दर्शन व पूजन याना वया च्वनागु जुल । नेपाःयापिं कलाकारतयसं नं विभिन्न माध्यमं गथे कि शिला, धातु व कापतय् भगवान बुद्धया चरणकमल पादुका अंकितयाना थुकियागु महत्व व विशेषतायात उलाः क्यनेगु कुतः याना वयाच्वंगु खने दु । थथे अंकित यानातःगु सामाग्रीत पुरातात्विक दृष्टि कथं तसकं हे महत्वपूर्ण सिद्ध जू । थ्वहे महत्व व विशेषतायात बालाक थुइका नेपाःयाम्ह छम्ह नांदम्ह हनेबहःम्ह पुरातत्व व संस्कृतिविद्, लिपि विशेषज्ञ पं. श्री हेमराज शाक्यजुं भगवान बुद्धया श्री चरण कमल पादुका अंकित याना तःगु पौभाःयात कया सफूया रुपे जनसमक्षे प्रकाशित याना बिज्यागु छगू तःधंगु प्रशंसनीय तथा प्रेरणादायी कार्य खः ।

प्रस्तुत सफूया च्वमि श्री हेमराज शाक्यजुं थौं तक सुनां नं प्रकाशित मयानिगु बुद्ध चरण पादुका अंकित पौभाःया तःच्वगु धैर्यपूर्वक अन्वेषण व सम्पादन याना न्ह्यब्वया बिज्यागु जुल । गुकियाना बौद्ध धर्म दर्शन विषयया अनुसन्धानकर्ता व अन्य पाठकवर्गपिन्त तःधंगु उपयोगी सिद्ध जुइ धका जिं मनं तुना । थुजोगु अमूल्य सफू प्रकाशित यायेगु

सुअवसर प्रदान याना बिज्याम्ह पं. श्री हेमराज शाक्यजुयात दुनुगलंनिसें धन्यवाद बिया बसपोलप्रति कृतज्ञता ज्ञापन यानागु जुल ।

थुगु सफू अत्यन्त गुणवती, दयावती व थ:गु धेगु छुं हे मदयक दक्व दान याना बिज्याम्ह हानं जिमित मचांनिसें बुद्ध धर्मया लँ क्यना बिज्याम्ह जिमि प्रात:स्मरणीय अजि श्रद्धेय सन्तकुमारी धाख्वाया निर्वाण कामना यासे प्रकाशन यानागु जुल ।

अन्तय् वसपोल पं. श्री हेमराज शाक्यजुं थुजोगु दुर्लभ पौभा: चित्रत हानं हानं प्रकाशय् हयेफयेमा: व वसपोलया सुस्वास्थ्य व दीर्घायुया कामना यानाच्वना ।

डा. रञ्जना धाख्वा बज्राचार्य
नक्साल, भगवान बहाल, यें ।
फोन नं:- ४१०८८८

ने.सं. ११११७ गुंलाथ्व
पञ्चाष्टमि

च्वमिया छत्वा:चा खँ

थौंया भ्मीगु नेवा: समाजय् गुलिनं विद्यमान जुयाच्वंगु पुरातात्विक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं धार्मिक क्षेत्रे ल्यनाच्वंगु बाहा:, बहि, कचाबाहा:, देग: प्रदर्शनीया रुपे क्यना तयात:गु एवं थीथी गुथिस इले बिले क्यनिगु गुलिनं पौभा:, बिलंपौ, तुलांपौ आदि चित्रकला ल्यनाच्वन, अज्ज थौंकन्हे क्युरियोया सन्दर्भे उखेथुखें पस: पतिं ब्वयात:गु व अज्ज धाथें धायेगु ख:सा श्री ५ या सरकार पुरातत्व व संस्कृति विभागया लिपि विशेषज्ञ पदे नियुक्ति जुया क्युरियो जांचपास कार्यक्रमे नं नियुक्ति जुयालि सलंस: द्वलंदो: पौभा:, चित्र, थाङ्का स्वयेगु निरीक्षण परीक्षण यायेगु, जांचपास यायेगु शुभअवसर प्राप्त जूगु समयावधि च्वना अध्ययन अनुसन्धान यानागु इले नं थुजागु प्रकारया बुद्धया श्री चरण पादुका जिं खनागु न्यनागु मदुनि धयां अत्युक्ति जुइमखु ।

वल्लतल्ल जिगु अनुसन्धानया क्षेत्रे थौंया अनुक्रमे जिं थुगु पौभा: यल ह:खा: त्वा:या चाद्वों बाकुननि निवासी पुलां पुलांगु खँत्वा: खँभाय् ल्हाये मं दुम्ह उकिसं पुरातत्व इतिहास प्रेमी जुयाच्वंम्ह उकिसनं अनेक थितिरिति स्यूम्ह ख्यालि वोंम्ह हर्षदेव आजुं जित: अनुकम्पा तया: पूर्व सूचं बिया त:गु ख: । थ्व हे पौभा: लोटस रिसर्च सेन्टर अफिसया कार्यक्रम कथं ब्वति का:वम्ह व हे हर्षदेव आजुया छय् मिलनसारम्ह मृदुभाषी पासा भीमबहादुर शाक्यजुं थुगु पौभा:या तस्वीर उपलब्ध याना ब्यूगु जुल । लिसें थुगु कार्यस सहयोगी भिंचा मय्जु शारदा व सावित्रीयात नं ल्वमंके फइमखु ।

थ्व हे शुभअवसरय् बुद्धपादुका पौभा:या विवरण पुस्तिका लोकार्पणया निम्तिं प्रस्तुत याना च्वनागु जुल ।

शुभ संयोगवश थुगु पौभा: चित्रया तस्वीर स्वया च्वनागु इले लाक्क जिमि हितैषी मित्र साहु आशारत्न धाख्वाजुया दातिम्ह म्ह्याय् मय्जु डा. रञ्जना बज्राचार्य टुप्लुक्क जित: नापलायेगु लागी जिगु छेंय् थ्यंक: व:गु जुल ।

थ्वहे शुभअवसरय् मय्जु रञ्जना बज्राचार्ययात थुगु पौभा:या विषय महत्व दर्से याना थुगु पुस्तिका प्रकाशन यायेत वसपोलयात अनुरोध यानागु जुल । थ्वहे अनुरोधयात कया मय्जु रञ्जनां पुरातत्व प्रेमीया नातां जिगु अनुनय विनययात सहर्ष अनुमोदन या:गु जुल । फलस्वरुप जनसमक्ष प्रस्तुत याये फुगु ख: । एवं प्रकारं लिपा लिपा नं थुगु किसिमं प्रकाशन याइ धैगु आशा भरोसा दु ।

प्रस्तुत पुस्तिकास गनं द्वं विद्वं जूगु दत धा:सा विज्ञ पाठकवर्गपिनिगु सुझावयात स्वागत यानाच्वना । थुगु बुद्ध पादुका मण्डल पौभा: जनसमक्ष प्रकाशन जूगु पुण्यानुभावं सर्वत्र सर्वदा कालं स्वस्ति मंगल कल्याण जुया सम्बोधिज्ञान लाभ याना कायेफय्मा: धका, वसपोल भगवान बुद्धया श्री चरण कमलस न्हिथं प्रार्थना याना च्वनागु जुल ।

प्रस्तुत पुस्तक प्रकाशनया लँपुइ सहयोग प्रदान याना बिज्यापिं हेराकाजी वज्राचार्य, बेखाराज वज्राचार्य व छत्रबहादुर कायस्थपिंत दनुगलंनिसें हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन याना च्वनागु जुल । अस्तु ।

भवदीय

हेमराज शाक्य

ललितपुर, महाबौद्ध

जयश्री बिहार, थैना टोल

फोन नं. ५२३२५०

ने.सं. ११९७ गुँला धर्मया लसताय्

प्रकाशन जूगु

प्रस्तुत पौभाःया संक्षिप्त विवरण :-

(१) पौभाःया नां	बुद्धया श्री चरण पादुका ।
(२) थ्वया शैली	नेवाःतय् थःगु परम्परा कथं च्वया तःगु ।
(३) थ्वया लिपि	प्रचलित नेपाल लिपि ।
(४) थ्वया भाषा	थौंकन्हेया नेवाः माय् ।
(५) थुकिया मिजंत	अमृतानन्द पण्डित, भाजुघन, भाष्करमुनि, शुभकरमुनि, नुगुजु, घनमुनि ।
(६) थुकिया मिसात	अमित रश्मी, हेरा लक्ष्मी, थकुंमती, राजलक्ष्मी, पुण्य रश्मी ।
(७) थुकिया देवता	जव पाखेया सुपाचय् च्वंपिं-जलधारा हायेका च्वंम्ह कलशादेवी व स्वां ह्वलाः च्वंपिं पुष्पा देवी ।
	जवगु पालि क्वसं च्वंपिं ब्रम्हा व महादेव । खव पाखे च्वंम्ह नारायण व देवराज ईन्द्र ।
(८) थुगु पौभाःया साइज...	पादुकाया उचाई ३०½" चौडाई ३०½ " ।
	पौभाःया किनारा ४६½ " उचाई चौडाई ३५½ " ।

(९) पादुकाया शिरोभागस अंकित चिन्ह... ... ...किंकिनि जालयुक्त इलां ।

(१०) पादुकाया क्वस च्वगु ह्रलंज्वलं... कलश, पूजाभः, सुकुन्दा, ली धकि, तींया धकि ।

(११) पाठ यायेगु सफू दिकेगु ... ... वासः कापः सहितगु छगू प्रकारया आसन ध्वया न्ह्योने पाखे मत च्याना च्वंगु दलुपाः, सत्तु गोःजा, पिण्डपात्र ध्वया क्वसं तींचा ।

(१२) ध्वया उत्पति ... ... भगवान बुद्धया शारीरिक लक्षण असीति व्यञ्जनया भ्वलय् श्री चरण कमल पादुकास स्वस्तिक नन्दावर्त व चक्रयार्के सुशोभित जुयाच्वंगु दु धका अर्थ विनिश्चय धैगु ग्रन्थया टीकाय् ध्वया अर्थ विशुद्धि व भावना विषययात कया स्पष्ट रुपं वर्णन याना तयातःगु जुल ।

१३) थुकिया छगू अनुश्रुति ... ... भण्डै पौने दुइसय वर्ष न्ह्यो श्रद्धालु भक्तजन यल, हःखाः चार्द्वो निवासी भाजु धनया सद्धर्म चित्त उत्पति जुया थःगु पूर्वजपिंगु दुर्गतिपरिशोधन कामना यासे दिवंगत पिता सप्तमुनि व माता ज्ञानलक्ष्मी निम्हसिगु नामं नं अति उत्तम जुयाच्वंगु बुद्धगयाया तीर्थस स्नान दान याना थुगु स्थानस च्वंगु बुद्ध भगवानया श्री चरण पादुका थासा थानाः कया बिज्यागु जुल ।

थुगु शुभकार्यस मार्ग निर्देशकया रूपे यल ओकुबहाः महाबोधि गृहस च्वंम्ह अतिकं नां दंम्ह पण्डित अमृतानन्द वन्देजुयागु कुशल निर्देशनय् थुगु बुद्ध पादुका हर्ष उल्लासपूर्वक थानाः कया हःगु जुल।

(१४) थुकिया साल मिति ... ... ने.सं. ९३५ पौष शुक्ल अष्टमि।

(१५) थुकिया अभिलेख ... ... ॐ नमो रत्नत्रयाय। बुद्धो बुद्धगया बोधिवृक्षस्थो मारजिद्धमौ । तत्पादय युगलमाश्रये बोधिप्राप्तये। श्री पण्डितामितानंदानुगी भाजुघनो (गमत्) । पाटली पुत्र गंगायां स्नात्वा ... क मितेवर्षे पौषसैष्ट-मीतिथौ । ददौ बोधिजिन प्राप्त पिण्डपात्रं (स्वयम्भूकं) पित्रो नाम्ना भाजुघनो व्यरचेत्प्रतिमामिमां । ... वर्षे शुभोदय द्वापराख्ययुगोदये । । श्रयोस्तु संवत् ९(३५) पौषशुक्ल अष्टमी खुन्हु श्री बुद्धगयास भाजु धनजुनं पितरलोकया नामनं पिण्डपात्र छायाओ यथाविधि श्री शाक्यसिंह भगवानस पूजायाञ्जलि थ्वनलि लिहायाओ । सएवं संवतसरस वैशाख शुक्ल ३ अक्षयतृतीया कुन्हु थ्व बुद्ध गयास बिज्याना श्री शाक्यसिंहया पादुका थाञ्ज हयाओ दिवंगत पिता सप्तमुनि नायक माता ज्ञानलक्ष्मी निम्हसया नाम नं थ्व पादुका प्रतिमा पुत्र भाजुधन नं दयका जुलो । पुनभाषा । श्री पंजाष्टमि खुन्हू बर्षप्रति थ्व प्रतिमा ब्वयाओ श्रीदशपारमिता प्रमुख.... भिक्षुसंघ यात गुलिंक्व क्षेत्र रोवत्या ३ X थ्वया वरसाननं चाक्व पंजादान बियमाल जुलो । थ्वतेता पुण्यन संसार उद्धार जुयमा । दानपतिया इहलोकस सप्तवृद्धि परलोकस निर्वाणपद लायमा। लोभानि पापानि यातसा पंचमहापातक । शुभम् ।

(१६) ध्वया कैफियत... ... ...

थुगु बुद्ध पादुका पौभाः गुलि आदर सम्मानपूर्वक सुरक्षित जुइमाःगु खः उलि स्वागत सत्कार खने मदु । ध्व छगू सिमसिम आजुया पालंनिसें जिमिके दु धैगु मात्रया गौरव तायेका च्वंगु जक खने दु। थुगु पौभालय् थासंथासया रंग उरय् जुयाच्वंगु व जीर्ण जुयाच्वंगु आभास खने दु ।

(१७) ध्वया विशेषता... ... ...

थुजागु बुद्ध पादुकाया पौभाः नेवाः बौद्धतय्गु गौरवमय ऐतिहासिक पुरातात्त्विकस्थल बाहाः, बहि, दिगि व आगं एवम् चाहादपर्व, रितिथिति, संस्कार, संस्कृति गुगु नं कार्य-कारिणी ज्यार्खेय् तक्क अध्ययन अनुसन्धान याना स्वत धाःसां नं दर्शन दुर्लभ जुयाच्वंगु थुगु पौभाः खः धका निश्चय नं भ्हीसं धायेफु ।

(१८) युकिया प्राप्तिस्थान... ... ...

यल, हःखाः त्वाः चार्द्वो बाकुननि निवासी कुलपुत्र भाजुधनया सन्तानपिंके सौभाग्यवश सुरक्षित जुयाच्वंगु दु । ध्व भ्हीगु लागी हर्ष व गौरवया विषय खः ।

(१९) ध्वया गुथि ... ...

श्रद्धालु दाता भाजुधन शाक्यजुं थुगु पौभाः तयार जुसेंलि स्वपित्या बर्षं आयस्ता तयाः पञ्जाष्टमीया दिनस थुगु पौभाः प्रदर्शनीया रुपे ब्वया सम्बन्धित व्यक्तिपिं तया पाठ याकेगु गुथि व्यवस्था याना ब्यूगु जुल । थुगु गुथि अद्यापि सुचारु रुपं न्ह्याना हे च्वंगु दनि । थुगु गुथिस पञ्जाष्टमी खुन्हु स्वयं लेखकं नं दान कया वयागु जुल ।

(२०) ध्वया छगू अनुश्रुति ... ...

गुगू इलय् यल महाबुद्धया पण्डितया निर्देशन कथं यल हःखाः चाद्वोंया बाकुननिस च्वंम्ह श्रद्धालु माजुघनया परिवारपिं मुना बुद्धगया तीर्थयात्रा गमन जूगु जुल । उगु इलय् बुद्धगयाया बुद्ध शाक्यमुनिया श्रीचरण पादुकायात भारतीय विद्वान्पिन्सं "ये विष्णुका पादुका हे" धका साइनवोर्ड तिका तया तल । थुगु असान्दर्भिक साइन बोर्डयात नेपाःया प्रसिद्ध विद्वान पण्डित अमृतानन्द शाक्यजुं युक्ति संगत तर्क बिया उगु साइन वोर्डया विषययात कया शास्त्रोक्त प्रमाणकथं अर्थ विनिश्चय ग्रन्थया टिकाटिप्पणी कथं प्रमाण प्रस्तुत याना खण्डन मण्डन याना भारतीय विद्वानपिन्त पराजित याना ब्यूगु जुल । तत्पश्चात् "ये बुद्ध शाक्यमुनिका पादुका हि हे" धका साइनवोर्ड तयाब्यूगु जुल । थथे निर्विवाद बुद्धया श्रीचरण पादुका निश्चय नं खः धैगु प्रमाणित याना ब्यूगु जुल । धयातःगु द थुकिया ज्वलन्त प्रमाण बुद्धया जःगु पाली अंकित चिन्हः स्वस्तिक नन्दावर्त गुगु चिन्हः ब्रम्हाया शिरय् अंकित जुयाच्वंगु दइ वहे चिन्हः विष्णुया नुगः पाचय् दयाच्वनी । व हे चिन्हः अथेहे महेश्वरया नाभिमण्डलय् अंकित जुयाच्वंगु दइ धका पण्डित अमृतानन्दजुं उजं ब्यूगु कथं निर्विवाद सिद्ध जूगु सर्वसम्मतिं पास जुल ।

थुगू निर्विवाद सिद्ध जूगु समाचार ब्रितिश सरकारया हजुरय् तकं थ्यसेंलि पण्डित अमृतानन्दया विद्वतायात कदर यासे वसपोल पण्डित अमृतानन्दजुयात सन्मान पूर्वक नेपाःया लैनचौरय् च्वंगु ब्रितिश कार्यालयस नियुक्त याना ब्यूगु जुल ।

थ्वया लिसेलिसें अमृतानन्दया किजा पण्डित सुन्द्रानन्दजुयागु नं त्रिरत्न सौन्दर्य गाथा नामक सफू च्वया तत्कालीनया जुजु व रानी प्रधानमन्त्रीया प्रशंसा युक्त काव्य रचना याना ब्यूगु उपलक्षस विद्वतापूर्ण ज्या यात कदर याना नेपाल सरकार नं राजकीय पुस्तकालयस उचित सन्मान बिया भर्ना नियुक्ति याना ब्यूगु जुल । अस्तु ।

शान्तिनायक महाकारूणिक श्री शाक्यमुनिबुद्धं जनहित सुख शान्तिया लागी धर्मदेशनाया निंति विचरण याना बिज्यागु विविध पवित्र तीर्थस्थलया नाम सूची

१) ऋषिपट्टन मृगदावनय् पंच भद्रवर्गीपिन्त सर्वप्रथम धर्मचक्र प्रवर्तन याना बिज्यात ।

२) राजगृहवेणुवनय् अग्रश्रावकपिन्त धर्मदेशना याना बिज्यात ।

३) कौशाम्बिनगरय् घोषिताराम महाविहारय् श्यामावतिपिन्त देशना याना बिज्यात ।

४) अनाथपिण्डिक जेतवन महाविहारय् आपालं भिक्षुपिन्त देशना याना बिज्यात ।

५) वैशालीकूटागारय् शक्रदेवराज इन्द्रयात देशना याना बिज्यात ।

६) चालिक पर्वतय् मध्यमस्थवीरयात देशना याना बिज्यात ।

७) श्रावस्तिमहानगरय् अनेक महाजनपिन्त देशना याना बिज्यात ।

८) कौशल देशय् नन्द गोपालयात देशना याना बिज्यात ।

९) वेणुवनय् सुमन मालीयात खँ कना बिज्यात ।

१०) जीवक व्याघ्रवनय् जीवकयात खँ कना बिज्यात ।

११) अरण्य कुटीस च्वना दीर्घायु कुमारयात खँ कना बिज्यात ।

१२) कपिलवस्तु न्यग्रोधारामस च्वना सप्त बुद्धयात खँ कना बिज्यात ।

१३) बोधिवृक्षया मुलय् च्वना उदान कथा देशना याना बिज्यात ।

१४) सुसुंमारगिरिस च्वना बोधिराज कुमारयात खँ कना बिज्यात ।

१५) आलवी धैगु थासय् च्वना पेशकारकी मय्जुयात खँ कना बिज्यात ।

१६) बोधिमण्डपस च्वना मारपुत्रीपिन्त खँ कना बिज्यात ।

१७) संकाश्य नगरय् बिज्याना मनुष्यपिन्त खँ कना बिज्यात ।

१८) वाराणसी बिज्याना एलकपट्ट नागराजयात खँ कना बिज्यात ।

१९) चारिकागिर्दाय् च्वना काश्यप बुद्ध चैत्यया विषयय् खँ कना बिज्यात ।

२०) शाक्य नगरय् बिज्याना ल्वापु शान्त याना बिज्यात ।

२१) पंचशाल ब्राम्हणगामय् बिज्याना मारयात खँ कना बिज्यात ।

२२) आलवी धेगु थासय् बिज्याना छम्ह उपासकयात खँ कना बिज्यात ।

२३) वैशाली बिज्याना तिष्यस्थवीरयात खँ कना बिज्यात ।

२४) वेणु वनय ग्रामय् बिज्याना शक्र देवेन्द्रयात खँ कना बिज्यात ।

२५) वैशाली कूटागारशालाय् वना लिच्छविपिन्त बोध या:गु ।

२६) कपिलवस्तु न्यग्रोधारामस बिज्याना अभीकन्यायात खँ कना बिज्यात ।

२७) अगालव चैत्यस्थानय् वना सुभिक्षुपिन्त खँ कना बिज्यात ।

२८) शाकेतु अयोघ्याय् बिज्याना सुभिक्षुपिन्त खँ कना बिज्यात ।

२९) राजगृह गृद्धकूट पर्वतस बिज्याना बोधिसत्वपिन्त धर्मदेशना याना बिज्यात ।

३०) भद्दीक नगरय् बिज्याना मेण्डक सेंठहयात खँ कंगु ।

३१) कुशीनगरस बिज्याना सुभद्र परिब्राजकयात खँ कंगु ।

३२) जातीयवनय् बिज्याना भद्रीय भिक्षुयात खँ कंगु ।

३३) वैशाली महानगरस बिज्याना वृजिपुत्रिक भिक्षुयात खँ कंगु ।

३४) पारिलेय वनस बिज्याना भिक्षुपिन्त खँ कंगु ।

३५) हिमाल प्रदेशय् बिज्याना मारगणयात बोध या:गु ।

३६) राजगृह वेणुवनस बिज्याना क्षमामहारानीयात खँ कंगु ।

३७) गंगा नदीया सिथस बिज्याना उपक आजीवकयात खँ कंगु ।

३८) मण्डोकमलशिलाय् बिज्याना अंकुर देवपुत्रयात खँ कंगु ।

३९) श्रावस्तिपूर्वारामस बिज्याना आनन्द स्थवीरयात खँ कंगु ।

४०) राजगृह गृद्धकूट पर्वतस बिज्याना कृषागौतमीयात खँ कंगु ।

४१) जेतवनस बिज्याना शालीपुत्र व मौद्गल्यायण स्थवीरयात खँ कंगु ।

४२) श्रावस्ति पूर्वारामस बिज्याना रेवती भिक्षुयात खँ कंगु ।

४३) कुण्डकोलिय धैगु थासय् च्वना शिवली स्थवीरयात खँ कंगु ।

४४) त्रयत्रिंश देवसभास च्वना देवेन्द्रशक्रयात अपराजित महाप्रत्यंगिरा-यागु विषय कया खँ कना बिज्याःगु ।

४५) धन्याकर श्रीनगरय् बिज्याना महाचैत्य धर्मधातुमण्डलस च्वना आर्य नामसंगीति बिषय धर्मदेशना याना बिज्याःगु ।

४६) पोतलक पर्वतस बिज्याना शुद्धावासिक देवपुत्रपिन्त अमोघपाश हृदयया विषयय् उपदेश याना बिज्याःगु ।

४७) त्रयत्रिंश देवलोकया सुधर्मा देव सभाय् च्वना अपराजिता महाप्रत्यंगिरायागु बिषयय् कया देवेन्द्रशक्रयात खँ कंगु ।

४८) महावज्रमेरुशिखर कूटागारय् च्वना वज्रपाणियात आर्यमहाप्रत्यंगिरा विद्याराज्ञीयागु खँ कंगु ।

४९) राजगृह गृद्धकूट पर्वतस च्वना अवलोकितेश्वरयात आर्य पंचविंशति साहस्रिका प्रज्ञापारमितायां धर्मदेशना याना बिज्याःगु ।

५०) श्रावस्ति जेतवन महाविहारय् च्वना मञ्जुश्री कूमारयात अपरिमितार्युज्ञानसूत्रयागु खँ कंगु ।

५१) सर्वतथागतकायवाकचित्तहृदयवज्रयोगिनीभगेसु विजहार जुया एकल्लवीर तन्त्रया खँ कना बिज्याःगु ।

५२) कल्पराज महातन्त्रया बिषय कया वज्रयोगिनीभगेसु विजहार जुया कना बिज्याःगु ।

५३) कारण्डव्यूह महायान सूत्र जेतवनय् अनाथपिण्डिक विहारय् च्वना खँ कना बिज्याःगु ।

५४) गुह्यसमाज तन्त्र बिषय कया बज्रयोगिनी भगेसु विजहार जुया खँ कंगु ।

५५) गृहमातृका नाम धारणी बिषय कया अल्कवती महानगरया महावज्रसमया लंकारव्यूह सिंहासनय् च्वना वज्रपाणियात खँ कंगु ।

५६) सुविक्रान्तविक्रमि परिपृच्छा सूत्र राजगृह वेणुवन कम्बक निवासय् च्वना सुविक्रान्तविक्रमि बोधिसत्वयात कंगु ।

५७) भैषजर्य गुरू वैदूर्य प्रभराजसूत्र वैशाली महानगरया बाद्येश्वर वृक्ष मुलय् च्वना मंजुश्री कुमारयात खँ कंगु ।

५८) सर्वदुर्गतिपरिशोधनकल्प सूत्रया विषय कया नन्दन वनय् च्वना देवेन्द्रशक्रयात खँ कंगु ।

५९) कौशाम्बिककूटाराम विहारय् च्वंना उपगुप्तभिक्षु अशोक महाराजयात खँ कंगु ।

६०) महाप्रत्यंगिरानामसूत्र त्रयत्रिंशदेवया नन्दन वनय् च्वना उपदेश ब्यूगु ।

६१) महाप्रतिसरानामसूत्र महावज्रमेरु शिखर कूटागारय् च्वना खँ कना बिज्यागु ।

६२) महासाहश्रप्रमद्दीनी सूत्र राजगृहगृद्धकूट पर्वतय् च्वना शालीपुत्रयात खँ कंगु ।

६३) महामायुरीसूत्र राजगृहगृद्धकूट पर्वतय् च्वना मैत्रेय बोधिसत्वयात खँ कंगु।

६४) महाशीलवतीसूत्र राजगृहया शीतवती स्मशानय् च्वना राहुलयात खँ कंगु।

६५) महामन्त्राणुसारनीसूत्र वैशाली नगरय् च्वना स्वाती भिक्षुयात खँ कंगु ।

६६) भगवत्यास्वेदायायथालब्द तन्त्रराजया विषय कया विपुल प्रभास नाम नगरय् च्वना विजय प्रभास विषययात कया श्रेष्ठीयात खँ कंगु ।

६७) महामेघ सूत्रयात कया श्री नन्दोपनागराज भवनय् च्वना श्री मणिरत्न गर्भ महामेघमण्डल कूटागार विषय कया उल्लेख याना बिज्या:गु ।

६८) वसुन्धराकल्प सूत्रया विषययात कया कौशाम्बि महानगरया कण्ठिकमहावन वरघोषितारामय् च्वना खँ कना बिज्या:गु ।

६९) सम्पूटोट्भव महातन्त्रराजयात कया वज्रयोषिभगेसु विजहार जुया वज्रगर्भ बोधिसत्वयात खँ कंगु ।

७०) चम्पकप्रदीप महानगरय् बिज्याना सर्वज्ञमित्रावदानया खँ कना बिज्या:गु ।

७१) राजगृहगृद्धकूट पर्वतय् च्वना आनन्दादिअजित बोधिसत्वयात सुखावतिब्यूहयागु खँ कना बिज्या:गु ।

७२) गोपुच्छगिरि पर्वतस बिज्या:ना मैत्रिय बोधिसत्वयात श्री स्वयम्भू महाचैत्यया विषय खँ कना बिज्या:गु ।

७३) राजगृहगृद्धकूट पर्वतय् बिज्या:ना सुभूति बोधिसत्वयात अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिताया बारे खँ कना बिज्या:गु ।

७४) जेतवन महाब्यूहकूटागारय् च्वना समन्तभद्र, मन्जुश्रीयात आर्य गण्डब्यूह सद्धर्मपुण्डरिक सूत्रया विषय खँ कना बिज्या:गु ।

७७) राजगृहगृद्धकूट पर्वतय् च्वना चन्द्रप्रभ बोधिसत्वयात समाधिराजसूत्रया खँ कना बिज्या:गु ।

७८) वज्रयोषि भगेसु विजहार जुया समयवज्र बोधिसत्वयात गुह्यसमाजतन्त्रया खँ कना बिज्या:गु ।

७९) जेतवन महाविहारय् च्वना आज्ञातकौण्डिनी भिक्षुयात ललित-विस्तरया विषय खँ कना बिज्या:गु ।

८०) लंकापुरी समुद्रमलय् पर्वतशिखरस च्वना रावणयात लंकावतारया विषय खँ कना बिज्या:गु ।

८१) राजगृहगृद्धकूट पर्वतस च्वना सुवर्ण प्रभास सूत्रया खँ कना बिज्या:गु ।

८२) अनवतप्तदह मानसरोवरस च्वना शालीपुत्र मौदगल्यायणया पूर्वजन्म कथाया खँ कना बिज्या:गु । इत्यादि ।

उदाहरणया लागी थुलि खँ जक न्ह्योब्वनागु जुल । मेगु खँ ग्रन्थ विस्तार (तपं) जुइगु भयं थन मच्वयागु जुल । बुद्ध पादुकाया वर्णन खँ थुलि हे च्वया थन क्वचायकागु जुल ।

xxx

हेमराज ग्रान्थमाला ६२- बुद्धया श्री चरण पादुका पौभाः

जन्म	:	ने.सं. १०४६ जेष्ठ शुक्ल, चतुर्थी, सोमवार ।
स्थान	:	यल, महाबुद्ध, थैना, जयश्री विहार (जोथाबाहाः) ।
अबु	:	पुण्यराज शाक्य मांः अष्टमाया शाक्य ।
शिक्षा	:	गुरु धर्मादित्य धर्माचार्यया शिष्य जुयाः बौद्ध संस्कृत, संस्कृति, इतिहास व विविध प्राचीन लिपि शास्त्र अध्ययन अनुसन्धान ।
तालीम	:	भारतीय सुदूरदक्षिण उटाकमण्डस्थित गभेर्मेण्ट एपिग्रापी अफिस प्राच्य विद्या केन्द्रस एपिग्राफी तालीम समुतीर्ण ।
सरकारी सेवा	:	२००८ सालं वीर पुस्तकालय, भोटेफांट बौद्ध पाठशालाया पण्डित पदय् नियुक्ति । २०१३ सालं पुरातत्व व संस्कृति विभागया लिपि विशेषज्ञ पदय् सरुवा बढुवा। ३२ दँ तक अविछिन्न सरकारी सेवा ।
भ्रमण	:	भारत, हङकङ, जापान-टोकियो, नागोया, क्योटो, ओसाका निको ।
सिरपा	:	श्रेष्ठ सिरपा : नेपाल संस्कृतिया मूलुखा - ने. स. १०८९ स । श्रेष्ठ सिरपा : स्वयम्भू महाचैत्य - ने.सं. ११०१ स ।
विभूषण	:	"गोरखा दक्षिण बाहु" वि. सं. २०२४ सालस ।
प्रज्ञा पुरस्कार	:	महेन्द्र प्रज्ञा पुरस्कार - वि.सं. २०४३ सालस नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान पाखें ।
उपाधि	:	भाषाथुवाः- ने.सं. ११११ स नेपालभाषा परिषद् पाखे । स्वयम्भूरत्न :- ने.सं. १११३ स बोधि परिषद् पाखें ।
मानार्थ सदस्य	:	वि.सं. २०४९ सालम नेपाल सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक संरक्षण समिति पाखें सम्मान ।
सदस्य	:	नेपाल भाषा एकेडमी ।
नगद सिरपा	:	धाख्वा स्मृतिकोष पाखें वि.स. २०५१ सालस नगद रु. ५०,००० - पचास हजार प्राप्त ।
संस्थापक	:	हेमराज सिरपाः, हेमराज ह:पाः ।
व्यस्तता	:	नेपाल-जर्मन रिसर्च प्रोग्रामय् व अनुसन्धानात्मक सफू च्वयेगु ज्याय् ।